

FX VIJESTI

Početak izvještajnog perioda **dolar** se kretao oko 10-mjesečnog minimuma u odnosu na **euro**. Tražnja za dolarima je bila slaba zbog izjave Predsjednika Fed-a Čikago da bi monetarna politika SAD-a trebala ostati ekspanzivna kako bi se pružila podrška ekonomiji, dok je Predsjednik Fed-a San Francisco rekao da očekuje da će program kupovine obveznica biti potreban i u II polovini ove godine. Predsjednik Fed-a, Ben Bernanke, je izjavio da centralna banka nadgleda efekte monetarnih stimulativnih mjera i da oni mogu varirati tokom vremena, a Predsjednik Obama je upozorio Kongres da granica zaduženja ne smije imati uticaja u pregovorima oko budžeta, što se dodatno negativno odrazilo na dolar. Međutim, od utorka je dolar počeo da se oporavlja, kako je pad cijena akcija na azijskim berzama podstakao tražnju za sigurnim valutama. Sa druge strane euro je slabio uslijed izjave Premijera Luksemburga, Jean-Claude Juncker, da je jedinstvena valuta "previše jaka" nakon što je prethodno dostigla 10-mjesečni maksimum. Zabrinutost oko izgleda za ekonomski rast Evrope, nakon što je Njemačka izjavila da je zabilježila pad BDP-a u IV kvartalu 2012. godine, je dodatno oslabila vrijednost eura. U četvrtak je evropska valuta ponovo dostigla 10-mjesečni maksimum, kako je izjava jednog od kreatora monetarne politike ECB-e, da kurs eura ne predstavlja razlog za veću zabrinutost, donekle umirila tržišta, ali i zbog uspješne aukcije španskih državnih obveznica (prodato je 4.5 mlrd 2-godišnjih obveznica). Narednog dana ova se valuta našla na 11-mjesečnom maksimumu, ali se do kraja dana povukla sa ovog nivoa. Ovaj preokret je uslijedio nakon objave da su industrijske narudžbe u Italiji pale (za 0,5% u novembru), a da je nivo loših zajmova u Španiji u porastu, što je prihvaćeno kao signal da će ekonomija euro regiona imati poteškoća da ojača tokom ove godine. Euro je oslabio i zbog izjave zvaničnika ECB-e da ECB-a nema uvid u to da li će banke isplatiti pozajmljena sredstva kada se stvore uslovi za to, a član izvršnog borda ECB-e, Benoît Coeure, je rekao da ne očekuje da će ove isplate uticati na prekonocnu kamatnu stopu, pa su popustila očekivanja da će kratkoročne kamatne stope rasti.

U ponedjeljak je **sterling** pao na 9-1/2-mjesečni minimum u odnosu na **euro**, kako je zabrinutost oko britanske ekonomije proizvela negativan uticaj na ovu valutu. Međutim, već od narednog dana, uslijed očekivanja podataka o stopi inflacije potrošačkih cijena, a kasnije i njihove objave, sterling se povlačio sa ovog nivoa (u skladu sa očekivanjima objavljeno je da je stopa inflacije u decembru ostala na najvećem nivou od maja prošle godine, 2,7%, što je iznad nivoa utvrđenog od strane Banke Engleske, pa su se stišale glasine o dodatnom kvantitativnom popuštanju). Ipak, oporavak britanske valute je bio kratkotrajan, pa je drugu polovinu izvještajnog perioda obilježio njen pad u odnosu na euro. Zabrinutost oko ove ekonomije je ponovo izbila u prvi plan, a od pomoći nije bilo upozorenje Fitch agencije da bi Britanija mogla izgubiti top kreditni rejting (iz ove agencije je rečeno da se povećavaju rizici za ovu ekonomiju, koja bi, ukoliko martovski budžet pokaže da je nivo duga nastavio da raste, mogla ostati bez AAA rejtinga). Sterling je slabio i zbog neizvjesnosti u pogledu veze između Velike Britanije i EU, a očekivao se govor britanskog Premijera, posebno nakon što su neki članovi njegove partije pozvali na referendum

Izveštaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 14. januara do 18. januara 2013.

u vezi sa izlaskom VB iz EU (odlomak ovog govora je u petak pojačao očekivanja ovakvog ishoda). Podaci o maloprodaji objavljeni u petak pokazali su da je došlo do neočekivanog pada u decembru, što je shvaćeno kao dodatni znak poteškoća britanske ekonomije da se oporavi.

U ponedjeljak je **jen** uglavnom slabio u odnosu na **euro**, uslijed izjave japanskog Premijera da bi Banka Japana trebala da utvrdi inflatorni target od 2% prije kao srednjoročni nego dugoročni cilj. On je dodao i da na čelu BoJ-a želi nekog ko može „progurati i sprovesti smjelu monetarnu politiku“ (aktuelnom Guverneru mandat ističe u aprilu). Narednog dana jen je počeo da raste u odnosu na vodeće valute, kako je Ministar ekonomije izjavio da ova zemlja neće pokušavati da dalje oslabi valutu (on je upozorio da pretjerano oslabljena valuta može povećati uvozne troškove, čime bi se pogoršao standard stanovništva). Jačanje jena je nastavljeno i sredinom nedelje, da bi u četvrtak došlo do skoka kursa EUR/JPY na najveći nivo od maja 2011. godine. Naime, jen je oslabio nakon što je BoJ saopštila da se sprema za popuštanje monetarne politike, ali i zbog jačanja sklonosti investitora prema riziku i oporavka cijena akcija. U petak je jen nastavio da slabi, nakon što je na sastanku Guvernera BoJ-a, Ministra finansija i Ministra ekonomije, rečeno da će dati zajedničku izjavu na sastanku ove centralne banke, 21-22. januara. Ipak, na kraju dana euro se povukao sa 20-mjesečnog maskimuma u odnosu na japansku valutu, zbog spekulacija da je njegov rast od 4,7% od početka godine previše brz.

Prvi put od septembra 2011. godine, kada je u cilju zaštite izvoznika utvrđena donja granica kursa **EUR/CHF** (1.20), švajcarski franak je u prošloj izvještajnoj nedelji oslabio na preko 1.25 za euro (1.2569). Popuštanje tenzija na finansijskom tržištu euro regiona je uzrokovalo smanjenje tražnje za švajcarskom valutom kao sigurnom investicijom. Povodom ovog pada CHF oglasila se Trgovinska Unija koja je u svom saopštenju navela da bi Centralna banka Švajcarske trebala da postavi 1.25 kao novu donju granicu kretanja kursa EUR/CHF, da bi se smanjili pritisci na zaposlenost. Nakon ovog saopštenja kurs EUR/CHF se povukao sa ovog nivoa.

VRIJEDNOSTI KURSNIH ODNOSA

€ \$ ¥ £ Fr.	Kurs na otvaranju tržišta u ponedjeljak, 14.01.2013.godine	Kurs na zatvaranju tržišta u petak, 18.01.2013.godine	% promjena
Kurs EUR/USD	1.3360	1.3321	-0.29
Kurs EUR/GBP	0.82773	0.83931	1.40
Kurs EUR/JPY	119.10	119.98	0.74
Kurs EUR/CHF	1.21828	1.24433	2.14

PREGLED REFERENTNIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH CENTRALNIH BANAKA

Zemlja	Naziv Centralne banke	Naziv referentne kamatne stope	Visina referentne kamatne stope	Naredno zasijedanje
Euro zona	European Central Bank	„ECB main refinancing rate“	0.75%	07.02.2013.
SAD	Federal Reserves	„Federal Funds Target Rate“	0.25%	30.01.2013.
Japan	Bank of Japan	„Overnight Call Rate“	0.1%	22.01.2013.
Velika Britanija	Bank of England	„Official Bank Rate“	0.5%	07.02.2013.
Švajcarska	Swiss National Bank	„Libor Target Rate“	0%	14.03.2013.
Kanada	Bank of Canada	„Target Overnight Rate“	1%	23.01.2013.
Australija	Reserve Bank of Australia	„Cash Rate Target“	3%	05.02.2013.
Novi Zeland	Reserve Bank of New Zealand	„Official Cash Rate“	2.5%	30.01.2013.

EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Prvog dana ovog izvještajnog perioda prinosi na njemačke obveznice su slabili kako je objavljeno da je industrijska proizvodnja euro zone neočekivano oslabila u novembru. Istog dana prinosi na španske 10-godišnje obveznice su ponovo dostigli nivo od 5%. U utorak su prinosi na njemačke obveznice nastavili da slabe kako je Predsjednik Fed-a svojim komentarima sugerisao da bi monetarna politika SAD-a trebala da ostane ekspanzivna duže nego što su to neki analitičari očekivali i kako je ekonomska aktivnost Njemačke porasla u 2012. godini najsporijim tempom u posljednje tri godine. Prema podacima Federalnog statističkog saveza Njemačke rast BDP-a je u 2012. iznosio 0.7%. Sredinom sedmice došlo je do rasta prinosa na njemačke 2-godišnje obveznice kako je Kancelarka Njemačke izjavila da je njena vlada smanjila prognozirani nivo ekonomskog rasta za 2013. godinu. Njemačka je smanjila prognozirani nivo rasta kako mjere štednje zaduženih evropskih zemalja utiču na pad njemačkog izvoza. Prema ocjeni Ministarstva za ekonomiju Njemačke očekuje se da će rast u 2013. godini iznositi 0.3%, kao i da će doći do pada izvoza na 2.8% (sa 4.1% iz 2012. godine). U četvrtak su prinosi na njemačke obveznice dostigli 3-mjesečni maksimum uslijed spekulacija da će finansijske institucije da počnu da vraćaju kredite koje su uzeli od ECB-a. Posljednjeg dana ovog izvještajnog perioda prinosi su oslabili nakon izjave jednog od članova borda ECB-a da ne očekuje da će isplata zajmova poslovnih banaka ECB-u imati uticaja na prekonocnu međubankarsku kamatnu stopu. Prinos na 10-godišnje obveznice je na kraju ovog izvještajnog perioda iznosio 1.555%.

Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice

Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice

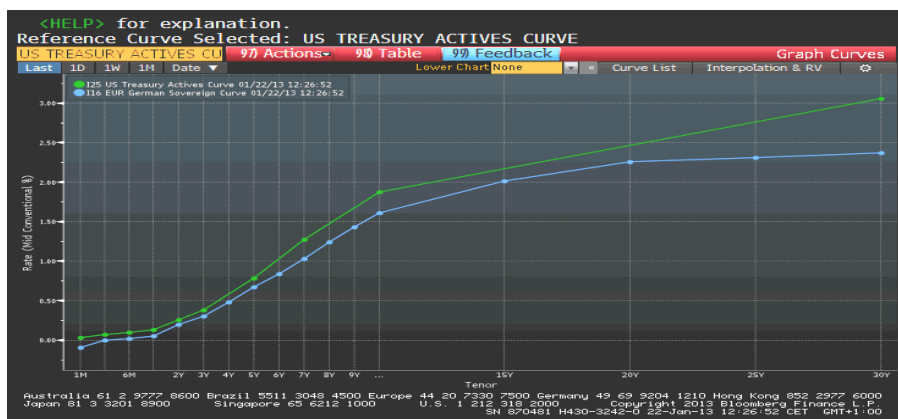
AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Prvog dana ovog izvještajnog perioda prinosi na američke obveznice su pali kako je Predsjednik Fed-a okruga Vašington izjavio da još uvijek mora da se urade neke stvari kako bi došlo do smanjenja dugoročnog duga. Istog dana Fed je kupio \$ 1.47 mlrd obveznica čiji rok dospijeća se kreće u razdoblju od 2036. do 2042. godine. Prinosi na američke obveznice su u utorak nastavili da slabe kako je tražnja za sigurnim sredstvima bila podstaknuta spekulacijama da će politički problemi oko gornje granice američkog duga usporiti ekonomski rast SAD-a. Ministar finansija SAD-a je izjavio da bi neuspjeh u povećanju gornje granice zaduživanja do početka marta doveo do značajnih ekonomskih poteškoća, dok je agencija Fitch izjavila da bi to dovelo do razmatranja postojećeg kreditnog rejtinga ove zemlje. Sredinom sedmice prinosi na američke obveznice su nastavili da slabe kako je Svjetska banka smanjila prognozirani nivo rasta za 2013. godinu. Svjetska banka je smanjila prognozirani nivo rasta kako mjere štednje, visoka

Izveštaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 14. januara do 18. januara 2013.

nezaposlenost i nisko poslovno povjerenje negativno utiču na ekonomije razvijenih zemlja. Narednog dana prinosi su po prvi put u ovoj nedelji porasli kako su objavljeni bolji od očekivanih podaci o izgradnji nekretnina i zahtjevima nezaposlenih za primanje socijalne pomoći u SAD-u (zahtjevi nezaposlenih su pali na najmanji nivo u poslednjih pet godina). Poslednjeg dana ovog izvještajnog perioda prinosi na američke obveznice su slabili kako su se ponovo javile spekulacije da američki zakonodavci neće uspjeti da se dogovore oko povećanja gornje granice zaduživanja SAD-a, što je uticalo da se poveća tražnja za sigurnim sredstvima. Prinos na američke 10-godišnje obveznice je na kraju ovog izvještajnog perioda iznosio 1.86%.

Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica

ZLATO

Za razliku od valuta i obveznica cijena zlata je u ponedjeljak rasla. Izjava predsjednika Federalnih rezervi Čikaga da centralna banka treba da nastavi da podržava ekonomski oporavak povećala je neizvjesnost oko govora Ben Bernanke-a o budućoj monetarnoj politici SAD-a. Stoga su investitori počeli da ponovo ulažu u zlato kao sigurniji instrument i zaštitu od moguće inflacije. U utorak je cijena zlata nastavila da se kreće blizu najvećeg nivoa u posljednje dvije nedelje kako je govor predsjednika Fed-a, Ben Bernanke-a, signalizirao mogućnost nastavka daljeg kvantitativnog popuštanja. Sredinom nedelje cijena ovog plemenitog metala je oscilirala ali se i dalje držala blizu 2-nedelnog maksimuma.

Cijena zlata na zatvaranju u dolarima za uncu

Pon	1667.85	min
Uto	1679.45	
Sri	1679.95	
Čet	1687.55	max
Pet	1684.30	

Datum	11.01.'13.	18.01.'13.	% promjena
Cijena USD/OZ	1662.80	1684.30	1.29

Smanjenje prognoze globalnog rasta od strane Svjetske Banke kao i moguć nastavak kvantitativnog popuštanja od strane centralnih banaka održavali su cijenu zlata prilično visoko. U četvrtak cijena zlata nije bilježila značajnije promjene kako su investitori uzdržano čekali važne ekonomske rezultate iz Kine. U petak, u prvoj polovini dana, cijena zlata nije mijenjala svoj tok kretanja. Dobri ekonomski podaci iz Kine i SAD-a popravili su raspoloženje na tržištu a time je došlo do rasta tražnje za zlatom. Međutim, do kraja dana u petak cijena ovog commodity-ja je pala uslijed objave slabih podataka o povjerenju američkih potrošača.

NAFTA

Cijena nafte je u ponedjeljak bilježila 4-mjesečni maksimum, kako je 500 milja dugačak naftovod koji povezuje Cushing, Oklahoma, sa Južnom obalom, nastavio sa radom (ovaj naftovod je zatvoren 02. januara kako bi se obavili završni radovi potrebni za uvećanje njegovog kapaciteta sa 150 na 400 hiljada barela dnevno). U utorak, u prvoj polovini dana, cijena nafte se kretala oko najvećeg nivoa u posljednja četiri mjeseca. Niske temperature koje su povećale tražnju za ogrijevnim gorivom kao i iščekivanje ekonomskih izvještaja iz SAD-a pozitivno su uticali na kretanje nafte. Međutim, u utorak u poslijepodnevnom časovima, cijena sirove nafte je naglo pala nakon što je Američki institut za naftu objavio da su zalihe nafte u SAD-a porasle drugu nedelju zaredom, a Svjetska Banka smanjila svoje prognoze rasta (ukupne zalihe nafte porasle su 46 miliona barela tokom prošle nedelje, a OPEC je tokom decembra smanjio proizvodnju na 30.4 miliona barela po danu što je najniži nivo od oktobra 2011. godine). Cijena sirove nafte nastavila je rast u srijedu kako su se očekivali važni ekonomski podaci iz Kine koja je drugi po redu potrošač sirove nafte u svijetu. Očekivanje pozitivnih podataka svakako je pozitivno uticalo na povećanje tražnje a time i cijene sirove nafte. Nakon podatka da se ekonomski rast Kine ubrzao u IV kvartalu u četvrtak je uzrokovao nastavak rastućeg trenda cijene sirove nafte. Takođe je objavljen izvještaj Međunarodne agencije za energiju (IEA), u kojem se ističe da će tražnja sirove nafte tokom 2013. porasti a globalna potrošnja će porasti 1% na 90.8 miliona barela po danu. Posljednjeg dana cijena ovog energenta je nastavila da raste u susret sastanku ministara finansija EU.

Cijena nafte na zatvaranju u dolarima za barel

Pon 111.97
 Uto 110.72 min
 Sri 111.24
 Čet 111.98
 Pet 112.97 max

Datum	11.01.'13.	18.01.'13.	% promjena
Cijena USD/barrel	110.59	112.97	2.15

Kalendar ekonomskih indikatora za ovaj izvještajni period				
Datum	Podatak	Očekivana vrijednost	Aktuelna vrijednost	Prethodna vrijednost
Ponedjeljak, 14. januar	Industrijska proizvodnja euro-zone (Euro-Zone industrial production)	0.2	-0.3	-1.4
EC, Nov %MoM	Mjeri promjenu output-a proizvodnog i energetskeg sektora. Iako industrijska proizvodnja sačinjava samo jednu četvrtinu BDP-a euro zone, njeno praćenje je veoma važno za predviđanje promjena BDP-a, jer najveće varijacije dolaze upravo od ovog pokazatelja.			
Utorak, 15. januar	Trgovinski bilans (Trade balance)	10.0B	13.7B	10.2B
EC, Nov B=mlrd	Razlika između izvoza i uvoza proizvoda i usluga euro zone. Ovo je jedna od najzastupljenijih komponenti Bilansa plaćanja Evrope, pa daje vrijedan uvid u pritiske kojima je izložena evropska valuta. Kada je izvoz veći od uvoza euro zona bilježi trgovinski suficit. Trgovinski suficit indicira da finansijska sredstva ulaze u Evropu u zamjenu za proizvode i usluge, što može dovesti do aprecijacije eura.			
Srijeda, 16. januar	Indeks potrošačkih cijena euro-zone (Euro-Zone CPI)	0.3 (2.2)	0.4 (2.2)	-0.2 (2.2)
EC, Dec %MoM (%YoY)	Procjenjuje promjene u troškovima života, mjereći promjene cijena u korpi potrošačkih dobara i usluga, koje koristi prosječno domaćinstvo, pa je zato ključna mjera inflacije euro zone. Visoka vrijednost ovog indeksa ukazuje na prisustvo inflatornih pritisaka u ekonomijama euro-zone, što dalje vrši pritisak na ECB-u da poveća kamatne stope, i obratno.			
Četvrtak, 17. januar	Novogradnja (Housing starts)	3.3	12.1	-3.0
US, Dec %MoM	Pokazuje promjenu u broju novih nekretnina koje su izgrađene u SAD-u i ovo je jedan od najranijih indikatora vezanih za tržište nekretnina. Povećanje ovog indikatora ukazuje na rast investicija i poslovnog optimizma, a povezan je i sa aktivnošću potrošača.			
Petak, 18. januar	Iskorištenost kapaciteta (Capacity utilization)	-	-0.2	1.6
JP, Nov %MoM	Ovaj pokazatelj mjeri stepen do kojeg japanske proizvodne kompanije koriste svoje proizvodne kapacitete (fabrike i mehanizaciju). Iskorištenost kapaciteta reflektuje sveukupni rast i tražnju ekonomije. Visok stepen iskorištenosti povećava inflatorne pritiske kako je prisutna velika tražnja za oskudnim resursima. Ovo može voditi i novim kapitalnim investicijama, čime se stvaraju pretpostavke za budući rast.			

Izvori podataka:
Reuters
Bloomberg